

LAB CONNECT.

september 2018

Kan aspirine goede gezondheid verlengen?

Al jaren is aspirine in het nieuws omdat het de gezondheid en de levensduur positief zou beïnvloeden. Dan bedoel ik niet de 500 mg Acetylsalicylzuur per dag voor koorts, bij griep en verkoudheid en bij kiespijn, menstruatiepijn of gewrichtspijn. Hier gaat het om de heilzame werking van het kinderaspirientje: 80 tot 100 mg acetylsalicylzuur per dag. In deze lage dosering is het verkrijgbaar bij de drogist of via internet. Acetylsalicylzuur is een trombocytenuitstroomremmer. Het effect op circulerende bloedplaatjes is onomkeerbaar: na staken van het gebruik duurt het een dag of 7 voordat de bloedplaatjes vervangen zijn door nieuwe en het middel is uitgewerkt. Acetylsalicylzuur remt prostaglandine synthetase, een enzym dat op veel plaatsen invloed heeft.

In de New England Journal of Medicine is onlangs gepubliceerd over de ASPREE study: **AS**pirin in **R**educing **E**vents in the **E**lderly. Dit is een (internationale) gerandomiseerde studie naar het effect van dagelijks 100 mg acetylsalicylzuur in vergelijking met een dagelijks placebo. Vanaf 2010 tot 2014 werden 19 114 mensen geïncludeerd (16 703 Australiërs en 2 411 Amerikanen) in dit onderzoek. Ze hadden bij aanvang van deelname geen cardiovasculaire afwijkingen, geen dementie en geen "disability". Het laatste vertaal ik vrij met "ze konden zelfstandig functioneren". Als primair eindpunt geldt: overlijden, dementie, of blijvende

SOLtalk

MEDISCHE WETENSCHAP

lichamelijke "disability". Secundaire eindpunt is: een ernstige bloeding, hart-/vaataandoening, beroerte of ziekenhuisopname vanwege hartfalen.

Wat blijkt na analyses van bijna 5 jaar follow-up gegevens?

100 mg aspirine per dag had geen invloed op het verschoond blijven van dementie of disability (90,3 % aspirine gebruikers tegen 90,5 % van de placebogebruikers). Er was een toegenomen risico op overlijden bij de aspirinegebruikers (5,9 % tegen 5,2%) waarbij gewaarschuwd wordt voor de interpretatie hiervan. (Er was een wat hogere sterfte aan kanker bij de aspirinegebruikers maar het verschil kan evenzo goed toevallig zijn). Er werd geen significant verschil gevonden in aantallen coronaire hartziekten, hartinfarcten en beroertes (448 tegen 474 gevallen). En Aspirinegebruikers hadden wel significant vaker last van een bloeding dan de placebogebruikers (361 ofwel 3,8 % tegen 265 ofwel 2,7 %).

Van allen die overleden stierf de helft aan kanker. Verschillen tussen beide groepen worden nog geanalyseerd. Ook wordt nader gespeurd naar uitkomstverschillen bij deelnemers (> 10 %) die voorafgaand aan deze studie al langere tijd een lage dosis aspirine per dag hadden gebruikt.

Dit is een tussentijds bericht uit deze studie omdat de periodieke registraties blijven lopen.

Het is afwachten of over een langere periode zich verschillen gaan aftekenen wat betreft het krijgen van dementie of kanker. Het preventieve effect van dagelijks acetylsalicylzuur heeft vanzelfsprekend meer tijd nodig dan 5 jaar om een eventueel verschil met een placebo aan te tonen. Meer dan de helft van de deelnemers aan dit onderzoek zou inmiddels afgehaakt zijn en dat is jammer. Interessant is het wanneer de onderzoeksresultaten ook geanalyseerd worden op uitkomstverschillen tussen mannen en vrouwen. Er zijn verschillen in genen, in enzymen, in perifere bloedvaten en nog veel meer. Ook zou interessant zijn wanneer de medicijnlijsten van de deelnemers betrokken kunnen worden bij dit soort onderzoeken. Het laatste blijkt niet geregistreerd te worden terwijl het steeds eenvoudiger wordt om daar ook op te analyseren.

Voorlopig geldt: wanneer er geen specifieke indicatie bestaat voor gebruik van dagelijks 80 -100 mg acetylsalicylzuur dan is gebruik te ontraden vanwege bijwerkingen en vanwege interactie met diverse andere medicijnen.

Bronnen

<https://www.nejm.org/doi/10.1056/NEJMoa1805819>

https://www.nejm.org/doi/suppl/10.1056/NEJMoa1805819/suppl_file/nejmoa1805819_appendix.pdf

Zie tabel S2 pagina 25 Health measures and definition

<https://aspree.org/usa/>

https://www.farmacotherapeutischkompas.nl/bladeren/preparaatteksten/a/acetylsalicylzuur_als_trombocyttenaggregatieremmer